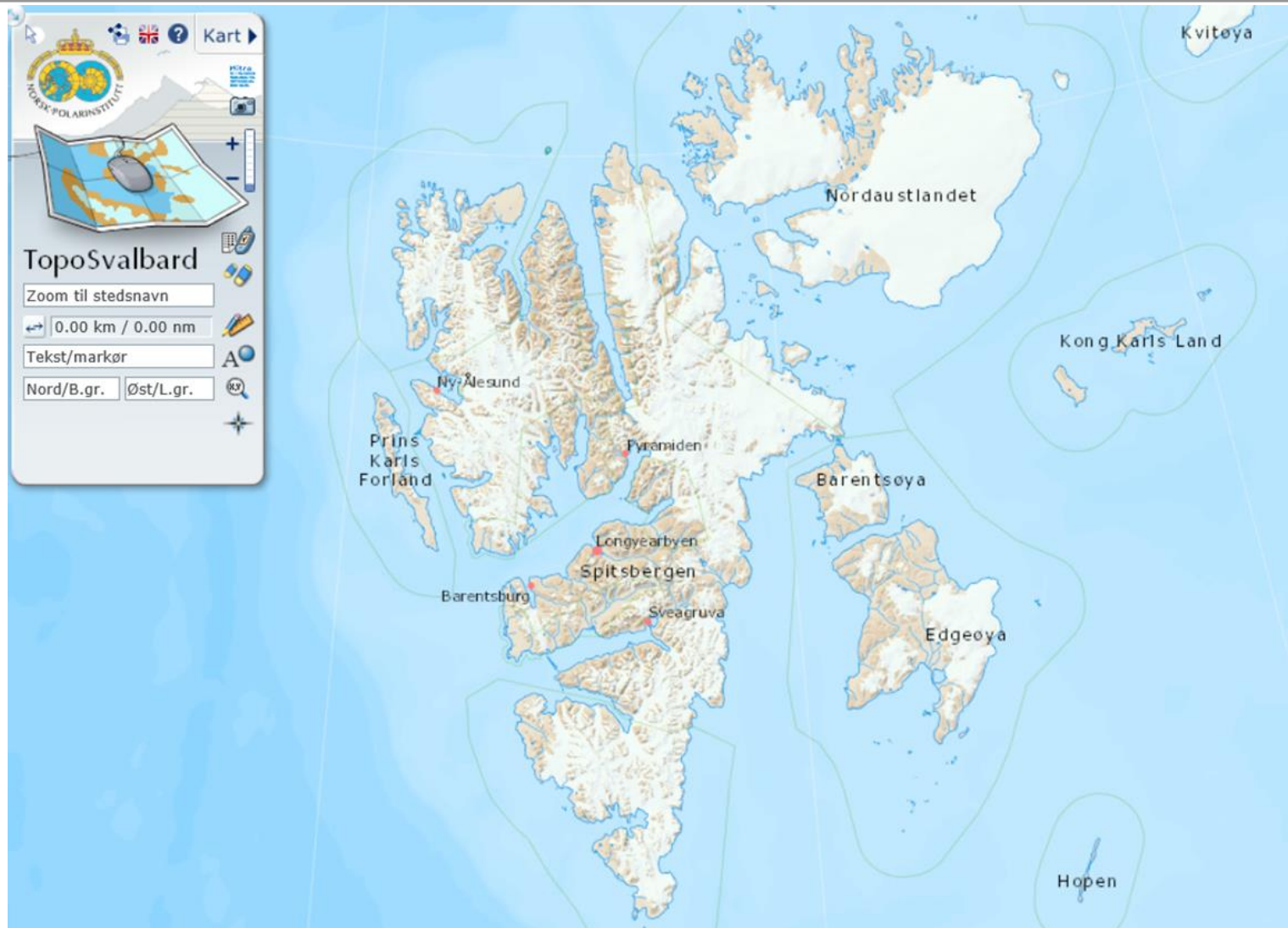

Miljøtiltak i Svea og Lunckefjell Svalbard

Jens Laugesen, DNV GL og Morten Hagen Johansen,
Store Norske Spitsbergen Grubekompani

Svalbard

61 022 km²

2 300 innbyggere

Svalbard - historikk

- Navnet Svalbard er første gang nevnt i islandske annaler fra 1194, hvor det skrives at *Svalbardi funnin*.
- Den første dokumenterte oppdagelsen av Svalbard er nederlenderen Willem Barentsz' oppdagelse av de spisse fjellrekkene i nordvest, Spitz Bergen, i 1596.
- Svalbard ble et viktig fangstområde for hval og hvalross, hvor nederlandske og etterhvert engelske fangstmenn opererte fra vestkysten og anla trankokerier på land (Smeerenburg, Virgohamna, Grønfjorden).
- Norske fangstmenn startet ikke overvintringsfangst før 1895 og denne omfattende fangsten av isbjørn og rev fortsatte fram til andre verdenskrig.
- Planer fra 1912 om nordisk-russisk styre av øygruppen fikk ikke nok støtte av stormaktene, og først etter den russiske revolusjon oppstod det maktforhold som muliggjorde norsk overhøyhet, tilkjent ved fredskonferansene i Paris i 1920 gjennom *Svalbardtraktaten*.
- *Svalbardtraktaten* sikrer Norges suverenitet over Svalbard og er nedfelt i norsk rett gjennom *Svalbardloven*.

Svalbard - historikk

Kullgruvedrift ble etablert gjennom første halvdel av 1900-tallet, ved norsk-amerikanske Longyearbyen (1906), norske Ny-Ålesund (1916), russiske Coles bay (1916), russiske Grumantbyen (1910), svenske Pyramiden (1910) og Svea (1917), og nederlandske Barentsburg (1926).

Foto:

Inngangen til Gammalgruvan i Svea med svenske gruvearbeidere fra Aktiebolaget Spetsbergens Svenska Kolfält, sommeren 1918. (Svenska Digitalmuseet)

Kullgruvevirksomhet ved Svea og Lunckefjell

- Svensk driftsperiode (1917-25)
- Store Norskes første driftsperiode (1935-1949)
- Periode med liten eller ingen kullproduksjon (1950-1987)
- Oppstart av ny drift (1999-2016). Oppstart Lunckefjell 2014.
- Driftshvile fra 2016 og beskjed om avvikling i 2017 (St. prop. 1 for 2018).

Foto: Svea, 1949 (Norsk Polarinstituttt)

Foto: Svea, 1976 (Norsk Polarinstituttt)

Gruvevirksomhet ved Svea og Lunckefjell - avviklingen

Byggeindustrien 12.10.2017

Vil avvikle kolverksemda i Svea og Lunckefjell

Illustrasjonsfoto: Tor Richardsen / Scriptix

Publisert: 12.10.2017 10:41. Sist endret: 12.10.2017 10:41.

Regjeringa foreslår å avvikle koldrifta i Svea og Lunckefjell, og vil løyve 141 millionar kroner til opprydding i gruvene i 2018.

 [Byggeindustrien](#)

Etter ei samla vurdering har regjeringa kome fram til at avvikling og opprydding av kolverksemda i Svea og Lunckefjell no er den riktige løysinga, seier næringsminister Monica Mæland (H).

 Produksjonen i Svea og Lunckefjell blei mellombels stansa i 2016. Driftskvila blei innført for ein periode på inntil tre år. Bakgrunnen var at det ikkje lenger var økonomisk grunnlag for vidare drift. I 2016 var det om lag 45 tilsette i Svea og Lunckefjell.

 FÅ full oversikt over våre miljøgodkjente produkter

Byggeindustrien 30.10.2017

Mæland møtt av fakkeltog og krav om å redde gruvedriften på Svalbard

Mælandminister Monica Mæland (H) møtte mandag avarste i Store Norske. Foto: Torje Pedersen / NTB scapix

Publisert: 30.10.2017 14:51. Sist endret: 30.10.2017 22:57.

Avviklingen av mye av gruvedriften på Svalbard er galskap og brent jords taktikk, mener lokalbefolkningen, men statsråd Monica Mæland (H) viker ikkje en tomme.

 [NTB](#)

– Jeg reiste opp hit for å møte det engasjementet som er her. Det er en ærleg sak og helt forståelig at folk er engasjert i jobben sin og i lokalmiljøet. Når vi anbefaler en så inngripende beslutning som å avvikle gruvedriften i Svea og Lunckefjell, er det viktig å møte dem det gjelder og fortelle hva vi har tenkt og hvorfor, sier Mæland til NTB.

 Gruveselskapet Store Norske ønsket opprinnelig tilskudd til vidare kulldrift i Svea og Lunckefjell. Men da regjeringa la fram sitt forslag til statsbudsjett 12. oktober, ble selskapet tilgodesett med 141 millionar

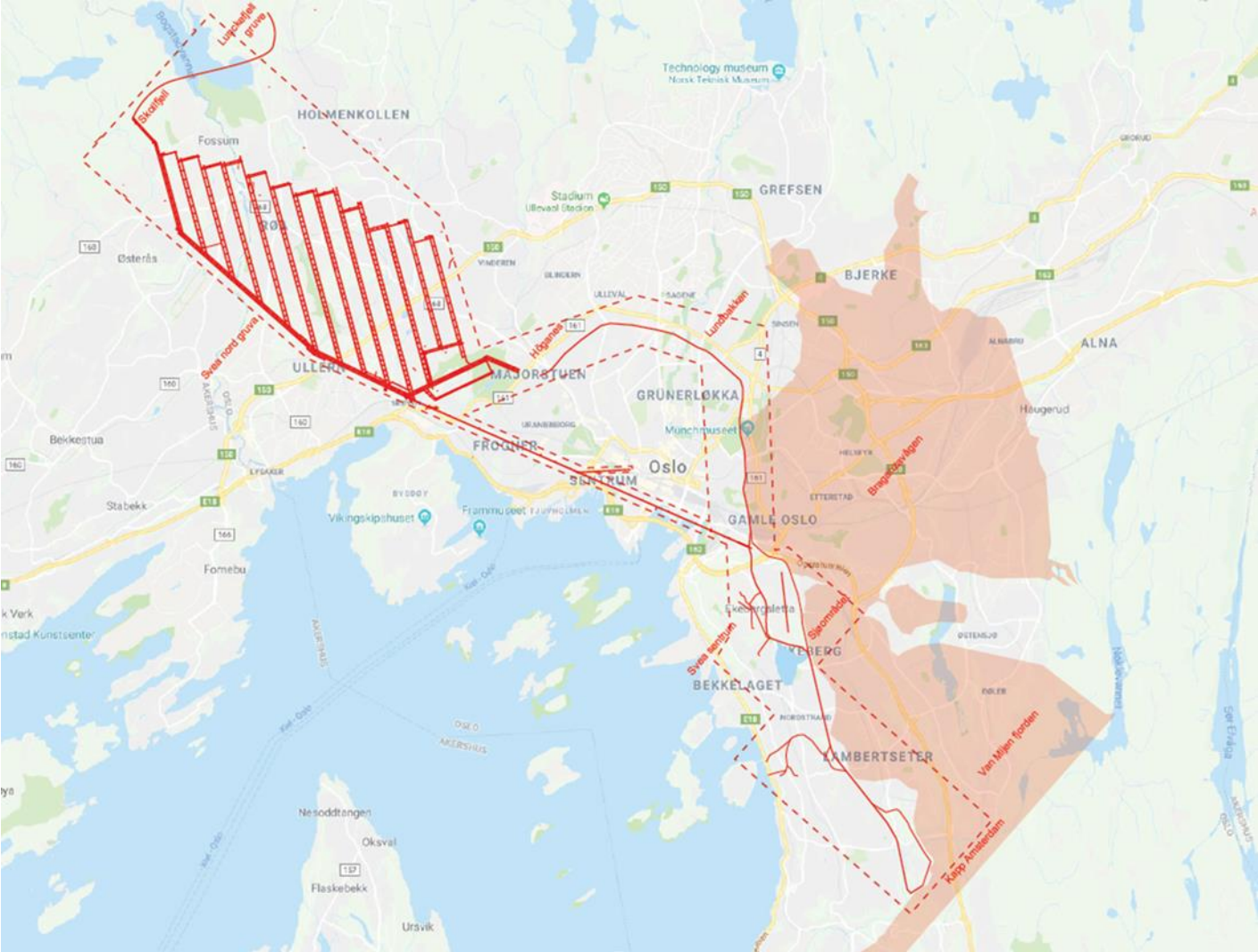
KLIKK HER
Miljøgodkjente produkter

Svea og Lunckefjell

Svea og Lunckefjell

Svalbardmiljøloven (kom i 2001)

§ 64. (opprydding)

Når en virksomhet eller deler av den opphører, skal tiltakshaveren på egen kostnad fjerne fra området alle installasjoner på overflaten, alt avfall og andre etterlatenskaper som ikke er fredete kulturminner etter kapittel V. **Området skal så vidt mulig føres tilbake til sitt opprinnelige utseende.**

Sysselemanden kan gi pålegg om hvilke tiltak som skal utføres, herunder om behandling av forurenset grunn. Sysselemanden kan kreve at det stilles sikkerhet for kostnadene ved opprydding.

Svea og flystripen

Hva skal gjøres i Svea og Lunckefjell?

Med bakgrunn i statsbudsjettet 2019; oppdragsbrev til Store Norske Spitsbergen Kullkompani (SNSK) fra Nærings- og fiskeridepartementet:

- Det overordnede målet for oppryddingsprosjektet er at prosjektet skal gjennomføres så kostnadseffektivt som mulig innenfor de rammene som miljømyndighetene har satt.
- Området skal så vidt mulig føres tilbake til sitt opprinnelige utseende. Gjenopprettingen skal skje slik at området igjen kan fremstå som villmarkspreget. Inngrepene skal fjernes og masser skal deponeres slik at breoverflaten og fjellsiden fremstår som upåvirket.

Miljøtiltak

- Svære masseforflytninger og terrengarrangeringer
- Legge til rette for at de naturlige prosessene kan gå sin gang
- Rett sortering av masser, gjenbruk/gjenvinning, ikke nye inngrep i naturen
- Sikkerhet i høysete, kan blant annet ikke gå inn i rasfarlige gamle gruver
- Hele området fraflyttes, ref. §64 i Svalbardmiljøloven
- Forslag om at området blir en del av Nordenskiöld Land nasjonalpark
- Blir alt borte? Alt digitaliseres av Store Norske (også bygninger etter 1946)

Kulturminner (Svalbardmiljøloven)

§ 38 (overordnet prinsipp)

Svalbards kulturminner skal vernes og ivaretas som en del av Svalbards kulturarv og identitet og som et ledd i en helhetlig miljøforvaltning.

§ 39 (fredete kulturminner)

Automatisk fredet er:

a) faste kulturminner fra tiden før 1946;

b) løse kulturminner fra tiden før 1946, når de kommer for dagen tilfeldig, ved undersøkelse, utgraving eller på annen måte

Foto: Det gamle kraftverket i Svea bygd i 1918. Fyrkjele og to generatorer står igjen (vernet) (Svenska Digitalmuseet)

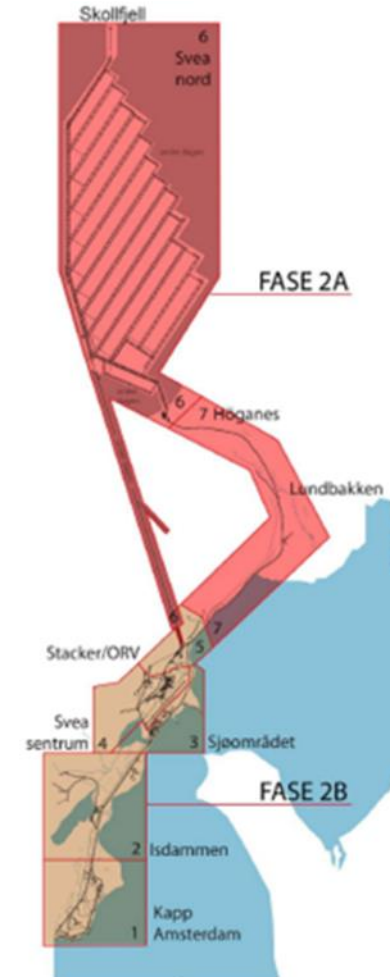
Oppryddingen ved Svea og Lunckefjell

Skissert fremdrift i tre faser:

- Lunckefjell ferdig 2020
- Svea 2A 2020-2021
- Svea 2B 2021-2024/5 (men usikkert)

Faseinndeling ble valgt pga. størrelse og kompleksitet (opprinnelig var det kun ett prosjekt):

- Lunckefjell er “enklest”, har ikke kulturminner og forurensning
- Svea Fase 2A har noe kulturminner og forurensning
- Svea Fase 2B har mer kulturminner og forurensning (mer enn 100 års gruvehistorie)

Utfordringer

- Klima (lange vintre, inntil -40 °C, mørketid fra november til mars)
- Logistikk (isforhold, frossen fjord)
  - anleggsmaskiner må fraktes over isbre fra Longyearbyen til Svea som er ca. 60 km
  - personelltrafikk må foregå med 16 pers. småfly mellom Longyearbyen og Svea)
- Sårbar natur (flora og fauna, landskapsformasjoner)

Organisering og finansiering

Myndighet som følger opp (Svalbardmiljøloven):

- Sysselmannen på Svalbard

Byggherre:

- Store Norske Spitsbergen Kullkompani Kullkompani (SNSK) som er 100 % eid av staten

Finansiering:

- Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet som som eier SNSK (over egen post i statsbudsjettet)

Staten må ta regningen etter gruvednedleggelse

Ryddejobb til 2,5 mrd.

KULLGRUVE: Arbeidere inne i maskinhallen på Gruve 7 på Svalbard. Dette er en av gruvene som drives av Store Norske gruvekompani. Gruva leverer hovedsaklig kull som gir strøm i Longyearbyen men noe går også til eksport. Foto: Tore Meek / NTB scanpix

Status – Lunckefjell er snart ferdig

Foto tatt i begynnelsen av oktober 2019.

Takk for oppmerksomheten!

